

УДК 634.21:631.5/9:581.1

Литвин І.І., молодший науковий співробітник

Дослідна станція помології ім. Л.П. Симиренка ІС НААН України

E-mail: mliivis@ukr.net

СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ ТА АДАПТИВНІСТЬ СОРТІВ АБРИКОСУ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Абрикос (*Prunus Armeniaca* L.) є цінною кістковою культурою з високими смаковими і технологічними якостями плодів. Плоди абрикоса – багате джерело біологічно активних речовин, включаючи катехіни, антоціани, лейкоантоціани, флавоноли, вітаміни групи «В», ефірні масла, пектинові речовини та ін. Незважаючи на велику цінність цієї культури останнім часом спостерігаємо часткову або повну втрату врожаю через несприятливі біотичні та абіотичні фактори довкілля.

Мета досліджень: виділення високопродуктивних, найбільш адаптованих до умов Правобережного Лісостепу України вітчизняних та інтродукованих сортів абрикосу. Об'єктами досліджень були цінні господарсько-біологічні ознаки сортів абрикосу різних строків досягання та рівень їх впливу на продуктивність культури в умовах Правобережного Лісостепу України. Предмет досліджень – 19 вітчизняних та інтродукованих сортів абрикосу. Дослідження проводили протягом 2017–2020 р. на базі Дослідної станції помології ім. Л. П. Симиренка ІС НААН у колекційному саду абрикоса 2001 р. посадки, без зрошення.

За період проведення досліджень майже щорічно відмічали підмерзання генеративних органів дерев на різних етапах розвитку.

У 2017 р. дія стресових факторів була мінімальною, більшість сортів були з урожаем: 'Ауток', 'Дивний', 'Присадибний', 'Спадщина' (12,5 кг/дер.), 'Пасинок', 'Мелітопольський чор-

ний', 'Костинський' (12,8), 'Ветеран Севастополя' (13,2), 'Київський красень' (13,6), 'Пам'ять Говорухіну', 'Знаходка' (7,5) і у контрольного сорту 'Краснощокій' (8,0 кг/дер.).

За середньою масою плоду виділено сорти: 'Ветеран Севастополя', 'Дивний' (60,7 г.), 'Мелітопольський чорний' (58,0), 'Київський красень' (55,2), найменшу середню масу відмічено у інтродукованих сортах: 'Знаходка' (25,0), 'Пам'яті Говорухіна' (26,3), 'Спадщина' (24,2). Сорт 'Ауток' виділився за урожайністю, але середня маса була на рівні контрольного сорту 'Краснощокій' - 43,5 г.

У першій декаді квітня 2018, 2019 та 2020 рр. відмічено зниження температури повітря до мінус 7,1; 5,2 та 5,8°C відповідно, що спричинило пошкодження маточок у бутонах абрикоса від 65 до 100%, внаслідок чого у більшості сортів плоди були відсутні. За величиною врожаю у 2019 р., після заморозків, виділились сорти: 'Олімп' (10,5 кг/дер.), 'Наслаждене', 'Парнас' (9,2), 'Костинський' (9,0), 'Сіянець краснощокіого' (8,7). Причиною низької врожайності в 2020 р. стало ураження рослин моніліозом від 1,5 до 6,5 балів.

Таким чином, виділено сорти 'Дивний', 'Присадибний', 'Пасинок', 'Ветеран Севастополя', 'Мелітопольський чорний', 'Костинський', 'Київський красень', які найбільш адаптовані до умов Правобережного Лісостепу України та можуть бути використані в селекції при створенні нових форм.

UDC 332.36

Lisova A.V., Master's degree student

Sobchenko T.S., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

E-mail: nastia.lisova111@gmail.com

RATIONAL LAND USE: CURRENT STATUS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Rational land use largely depends on the methods used and the ability of agricultural enterprises to provide it with the means to increase fertility, and accordingly on the level of competent management of these processes.

Now there is a new direction in agriculture, which is based on the use of fundamentally new means of monitoring the condition of the soil before cultivation, information on the requirements of field crops to the parameters of the topsoil and the use of "smart" techniques for tillage. In this regard, the development of work aimed at establishing optimal parameters and models of soils for specific crops, the development of terrestrial and

remote control of soil properties in the on-line, unmanned robotic mechanisms.

In recent years, an alternative to degradation processes has been formed in agriculture, and fundamentally new approaches to agricultural technologies are gradually being established. Their main direction is to minimize the mechanical and chemical impact on the soil until the complete refusal to conduct most of the receptions, if the properties of the soil are close to the requirements of cultivated plants. The number of machinery passes is significantly reduced (no annual plowing, mineral fertilizers and pesticides are applied to the soil at the same time as sowing, weeds are